

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 273/2026-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Vierou Strakovou, Námestie legionárov 5, Prešov, proti uzneseniu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Svk/16/2025 z 18. decembra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 15. apríla 2026 domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením najvyššieho správneho súdu uvedeným v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje, aby ústavný súd namietané uznesenie zrušil, vec vrátil najvyššiemu správneému súdu na ďalšie konanie a žiada priznanie náhrady trov právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a namietaného uznesenia najvyššieho správneho súdu, ktoré si ústavný súd vlastnou činnosťou zabezpečil, vyplýva, že sťažovateľ sa správnu žalobou domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia Centra právnej pomoci (ďalej aj „žalovaný“) z 23. augusta 2022, ktorým mu nebol priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci vrátane predbežného neposkytnutia právnej pomoci v právnej veci dovolania proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 27. januára 2022 o neúplnom podaní. Žalovaný v rozhodnutí konštatoval zrejmu bezúspešnosť sporu.

3. Správny súd v Košiciach (ďalej len „správny súd“) rozhodol o správnej žalobe uznesením z 5. marca 2025 tak, že ju ako oneskorene podanú odmietol podľa § 98 ods. 1 písm. d) Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SPP“).

4. Proti uzneseniu správneho súdu podal sťažovateľ kasačnú sťažnosť, ktorou sa domáhal zrušenia tohto uznesenia a vrátenia veci na ďalšie konanie správneému súdu z dôvodu podľa § 440 ods. 1

písm. g) SSP (nesprávne právne posúdenie veci) a § 440 ods. 1 písm. f) SSP (porušenie práva na spravodlivý proces). Za nesprávne právne posúdenie považoval sťažovateľ skutočnosť, že zákonná lehota na podanie správnej žaloby je v zmysle SSP 15 dní, ak smeruje proti rozhodnutiam, ktoré vydalo Centrum právnej pomoci. Ďalej argumentoval tým, že je občanom bez trvalého pobytu a poštový priečinok je proti nemu zneužívaný, niekedy je aj niekoľko dní mimo [REDAKOVANÉ], pretože nemá trvalý pobyt. Keďže nemá žiadnu adresu, zradil si poštový priečinok (P. O. BOX), ktorý neslúži ako trvalý pobyt alebo adresa.

5. Najvyšší správny súd kasačnú sťažnosť ústavnou sťažnosťou napadnutým uznesením zamietol ako nedôvodnú. V podstatnom uviedol, že lehota na podanie správnej žaloby je procesnoprávna, následkom čoho na jej zachovanie stačí, ak posledný deň lehoty je správna žaloba podaná na súde alebo odovzdaná na poštovú prepravu. Lehota je zachovaná aj vtedy, ak sa správna žaloba urobí prostredníctvom elektronických prostriedkov mimo pracovného času. Rozhodujúcou udalosťou, od ktorej plynie 15-dňová lehota na podanie správnej žaloby, je oznámenie rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy, proti ktorému smeruje.

6. Najvyšší správny súd sa stotožnil s posúdením správneho súdu v tom, že rozhodnutie žalovaného bolo doručené sťažovateľovi 28. augusta 2022 podľa § 25 ods. 4 Správneho poriadku, podľa ktorého pri doručovaní do poštového priečinka platí, že písomnosť je doručená posledným dňom uplynutia 3-dňovej lehoty od jej uloženia, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel. Lehota na podanie správnej žaloby preto uplynula v pondelok 12. septembra 2022. Sťažovateľ podal správnu žalobu na súd prostredníctvom mailu 27. septembra 2022, teda až po uplynutí zákonnej lehoty na jej podanie.

7. Najvyšší správny súd nevzhladol žiadne pochybenie správneho súdu vo vzťahu k tvrdenému nesprávnemu právnomu posúdeniu veci podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP. K tomu uviedol, že nesprávne právne posúdenie veci správnym súdom totiž spočíva v tom, že správny súd použil nesprávnu právnu normu alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, alebo právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval. Sťažovateľ však v kasačnej sťažnosti len stroho uviedol, že za nesprávne posúdenie súdom považuje jeho záver týkajúci sa zákonnej lehoty na podanie správnej žaloby, ak smeruje proti rozhodnutiam, ktoré vydal žalovaný, čo však neopiera o nijaké skutkové a právne argumenty, ktoré by bol najvyšší správny súd spôsobilý osobitne preskúmať. Z kasačnej sťažnosti nebolo podľa kasačného súdu zrejmé ani to, akým procesným postupom správneho súdu malo dôjsť k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa § 440 ods. 1 písm. f) SSP.

II.

Argumentácia sťažovateľa

8. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti vyjadruje svoj nesúhlas s tým, že správnu žalobu podal oneskorene. Uvádza, že „*požaduje odpovede od príslušných kompetentných orgánov, vrátane súdov*“, a pýta sa, ako má fungovať doručovanie k rukám jeho osoby, keď je občanom bez trvalého pobytu, nemá ani prechodný pobyt a poštový priečinok je proti nemu hrubo zneužívaný. Súdny podľa sťažovateľa len stále opakujú tzv. fikciu doručenia, ktorú nemožno aplikovať na jeho prípad. Týmito argumentmi sa správne súdy vrátane najvyššieho správneho súdu vôbec nezaoberali. Ďalej tvrdí, že boli porušené jeho práva na rovnocenné postavenie účastníkov konania

a na okresnom a krajskom súde sa musel zastupovať sám napriek tomu, že mal nárok na advokáta prideleného žalovaným.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Ústavný súd v prvom rade pripomína, že integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04).

10. Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho správneho súdu treba poukázať na povahu a špecifiká správneho súdnictva, ktorého úlohou nie je nahradzovať činnosť orgánov verejnej správy, ale len preskúmať zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy, teda preskúmať to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených v návrhu rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy. Treba preto vziať do úvahy, že správny súd nie je súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutých rozhodnutí a postupu orgánov verejnej správy, teda orgánov inej ako súdnej sústavy [III. ÚS 502/2015 (ZNaU 69/2015), III. ÚS 277/2022, I. ÚS 203/2023].

11. Uvedené východiská bol povinný dodržiavať v konaní a pri rozhodovaní o namietanej veci aj najvyšší správny súd, a preto bolo úlohou ústavného súdu v rámci predbežného prerokovania sťažnosti posúdiť, či ich skutočne rešpektoval, a to minimálne v takej miere, ktorá je z ústavného hľadiska akceptovateľná a udržateľná, a na tomto základe formulovať záver, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená.

12. S prihliadnutím na obsah ústavnej sťažnosti ústavný súd v prvom rade konštatuje, že sťažovateľ v nej uvádza v zásade totožné námietky, ktoré uplatnil už v konaní pred správnymi súdmi. Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že nie je ďalšou opravnou inštanciou v sústave správneho súdnictva a jeho zásah je žiaduci len v prípade, ak výklad a aplikácia podústavného práva týmito súdmi sú zjavne excesívne a svojou intenzitou a následkami predstavujú zásah do označeného základného práva, resp. sú v extrémnom nesúlade so všeobecnou požiadavkou spravodlivosti (obdobne IV. ÚS 150/2021, IV. ÚS 233/2020).

13. Po preskúmaní napadnutého uznesenia a dôvodov zamietnutia kasačnej sťažnosti sťažovateľa v ňom uvedených ústavný súd dospel k záveru, že právne posúdenie najvyššieho správneho súdu nemožno považovať za svojvoľné či arbitrárne. Vyplývajú z neho konkrétne skutkové a logické právne závery, ktoré ústavný súd nie je oprávnený a ani povinný nahrádzať. Podľa názoru ústavného súdu nevykazuje napadnuté uznesenie prvky arbitrárnosti, je zrozumiteľný a akceptovateľne odôvodnený. V zmysle svojej judikatúry ústavný súd považuje za protiústavné a arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchyľne od veci samej alebo

aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06), čo však nie je tento prípad.

14. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom najvyššieho správneho súdu nestotožňuje, sama osebe nepostačuje na prijatie záveru o neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania.

15. Pre posúdenie zachovania základného práva na súdnu ochranu je relevantné, že pri rozhodovaní o kasačnej sťažnosti sa najvyšší správny súd zrozumiteľne a ústavne akceptovateľným spôsobom vysporiadal s argumentáciou sťažovateľa a objasnil závery, ktoré ho viedli k jej zamietnutiu. Argumentáciu najvyššieho správneho súdu (pozri body 5 – 7 tohto rozhodnutia) ústavný súd považuje za dostatočnú a zrozumiteľnú, založenú na právnych záveroch, ktoré majú oporu v zákone, resp. nepopierajú podstatu, zmysel a účel aplikovaných ustanovení relevantných právnych predpisov pri rozhodovaní o kasačnej sťažnosti, ktorou sťažovateľ napadol rozhodnutie správneho súdu o jeho žalobe proti rozhodnutiu žalovaného.

16. Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho správneho súdu ako celku dospel k presvedčeniu, že mu nemožno pripísať charakter excesu, ktorý by v sebe zahŕňal črty svojvôle, a je ho preto potrebné považovať za výraz autonómneho súdneho rozhodovania, do ktorého ústavný súd v tomto prípade nemá dôvod zasahovať.

17. Z uvedeného vyplýva, že medzi napadnutým uznesením najvyššieho správneho súdu a základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľ namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol ústavnú sťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako zjavne neopodstatnenú.

18. Na okraj ústavný súd podotýka, že k vecnému prieskumu napadnutého uznesenia pristúpil v záujme materiálneho prístupu k ochrane práv sťažovateľa, keďže v predmetnej veci videl aj neopomenuteľne prítomný dôvod jej odmietnutia podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí spočívajúcich v nedostatku ústavnoprávne relevantného odôvodnenia ústavnej sťažnosti, a to aj napriek kvalifikovanému právnemu zastúpeniu.

19. Keďže ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. mája 2026

Peter Molnár
predseda senátu